

Sivistyslautakunnan vastaus nuorisovaltuuston kannanottoon kiusaamisen ehkäisemiseksi

Nuorisovaltuusto 24.04.2025 § 21

Parkanon nuorisovaltuusto ottaa kantaa kaikenlaista Parkanossa tapahtuvaa kiusaamista vastaan. Kiusaaminen, oli se sitten fyysistä, henkistä, sanallista tai digitaalista, ei kuulu nuorten arkeen – ei kouluissa, harrastuksissa, vapaa-ajalla eikä verkossa. Kiusaaminen on yhä liian yleistä, ja sen seuraukset voivat olla vakavia – itsetunnon heikkenemisestä mielenterveysongelmiin ja syrjäytymiseen.

Me nuoret ansaitsemme kasvaa ja kehittyä ympäristössä, jossa jokainen kokee olevansa turvassa, arvostettu ja hyväksytty sellaisena kuin on. On kaikkien vastuulla puuttua kiusaamiseen – yksilön, kouluyhteisön, kodin ja koko kaupungin.

Parkanon nuorisovaltuusto kannanotossaan ehdottaa, että:

1. Kiusaamiseen puututaan heti ja johdonmukaisesti – kaikilla nuorten parissa toimivilla aikuisilla tulee olla selkeät ja toimivat ohjeet sekä riittävä koulutus kiusaamistilanteiden käsittelyyn ja nuorten kohtaamiseen, jotta he osaavat toimia oikein ja ajoissa
2. Nollatoleranssi kiusaamiselle toteutetaan aidosti – kiusaamiseen suhtaudutaan vakavasti ja siihen liittyvät toimintamallit tehdään selkeiksi kaikille osapuolille.
3. Hyvinvointia ja yhteishenkeä tuetaan aktiivisesti – järjestetään säännöllisesti yhteisiä tapahtumia, työpajoja ja ryhmäytämistoimintaa, joissa painotetaan yhteisöllisyyttä ja toisten arvostavaa kohtaamista.
4. Nuorten osallistaminen ratkaisuihin - nuoria tulee kuulla ja ottaa mukaan kiusaamisen vastaisen työn suunnitteluun, sillä heillä on ensikäden tietoa tilanteesta koulussa ja vapaa-ajalla.
5. Nuorten ääni otetaan huomioon päätöksenteossa – myös kiusaamisen ehkäisemisen ja hyvinvoinnin kehittämisen toimenpiteissä kuullaan nuorten näkemyksiä ja kokemuksia.
6. Turvallinen ja kunnioittava ilmapiiri kaikille - koulu ja muut nuorten toimintaympäristöt on rakennettava sellaisiksi, että jokainen voi tuntea olonsa turvalliseksi ja hyväksytyksi ilman pelkoa kiusaamisesta. Nuorten toimintaympäristöjen tulee edistää myös yhdenvertaisuutta.

Haluamme muistuttaa, että kiusaamisen ehkäisy on koko yhteisön vastuulla. Nuoret tarvitsevat aikuisilta tukea ja konkreettisia tekoja. Me Parkanon nuorisovaltuustossa uskomme, että yhteistyöllä voimme rakentaa Parkanosta paikan, jossa jokainen nuori saa olla oma itsensä ilman pelkoa kiusaamisesta. Turvallinen ja kannustava ilmapiiri ei synny itsestään – se vaatii tekoja meiltä kaikilta.

Kiitos, että kuuntelette nuorten ääntä.

Päätös on kaupungin strategian mukainen.

Valmistelija: vapaa-aikatoimen ohjaaja Elisa Vahosalmi,
puh. 044 7865 516

Esittelijä

Päätösehdotus

Päätösehdotus esitellään kokouksessa.

Käsittely

Päätös

Nuorisovaltuusto ehdottaa sivistyslautakunnalle seuraavia konkreettisia toimenpiteitä kiusaamisen ehkäisemiseksi:

1. lisätään koulutusta nuorten parissa toimiville kiusaamisesta ja siihen puuttumisesta sekä nuorten kohtaamisesta
2. laitetaan kiusaamiseen puuttumisen toimintamallit näkyville
3. järjestetään yhteistä tekemistä koulun oppilaille ja henkilökunnalle, mm. teemaviikot, tapahtumat, ryhmäyttäminen jne.
4. otetaan nuoret aktiivisesti mukaan kiusaamisen vastaiseen työhön
5. nuoria ja nuorisovaltuustoa kuullaan kiusaamisen ehkäisyyn liittyvissä suunnitelmissa ja päätöksenteossa, nuoria otetaan aktiivisesti mukaan myös yhteisölliseen opiskeluhuoltoon
6. kaikkien nuorten toimintaympäristöjen tulee olla yhdenvertaisia, joissa edistetään kaikkien samanarvoista kohtelua ja turvallista ilmapiiriä

Nuorisovaltuusto myös ehdottaa, että kiusaamisen ehkäisyyn osoitetaan riittävä henkilöresurssi niin koulussa kuin vapaa-ajalla.

Sivistyslautakunta 26.08.2025 § 73
1449/06.01.00/2025

Sivistyslautakunta kiittää nuorisovaltuustoa kannanotosta kiusaamisen ehkäisemiseksi. Nuorten äänen kuuleminen ja mukaan ottaminen on tärkeää, ja kannanotolla nuorisovaltuusto osoittaa, että se haluaa vaikuttaa Parkanolaisten nuorten hyvinvointiin. Nuorisovaltuusto nostaa kannanotossaan esiin keskeisiä periaatteita, kuten turvallisuus, yhdenvertaisuus, osallisuus ja yhteisöllisyys. Nämä arvot ovat tärkeitä koko sivistystoimen toiminnassa.

Kiusaaminen ei kuulu kouluun, vapaa-ajalle, harrastustoimintaan eikä mihin muuhunkaan lapsen, nuoren tai aikuisen elämän osa-alueeseen. Kiusaamisen ehkäiseminen on yhteinen tehtävä, joka vaatii johdonmukaista työtä ja vastuunkantoa kaikilta sekä koulussa että kodeissa.

Lasten ja nuorten välinen vuorovaikutus näyttäytyy erilaisena heidän keskuudessaan kuin aikuisille. Kiusaamista voi olla vaikeaa erottaa yksittäisestä riitatilanteesta tai loukkaavasta käytöksestä, kiusaaminen voi

jäädä kouluissa ja myös kotona aikuisilta piiloon. Vaikeinta ammatillaisen tai vanhemman puuttuminen tilanteisiin on silloin, kun kiusaamisteot tapahtuvat verkossa ja sosiaalisessa mediassa. Lasta ja nuorta pitää kannustaa ikätasonsa mukaisella tavalla ottamaan puheeksi kokemansa loukkaava käytös tai kiusaaminen, jolloin siihen voidaan myös puuttua.

Vanhemmalla/huoltajalla on ensisijainen kasvatusvastuu lapsesta. Kasvatuksessa ja koulutuksessa tuetaan lasten ja nuorten kasvua, ja myös opitaan tavoitteellisesti kiusaamisen ehkäisyä, itsetuntemusta, tunne- ja vuorovaikutustaitoja, ryhmässä toimimisen taitoja, sekä toimimista erimielisyy-, konflikti- ja riitatilanteissa.

Kouluyhteisöissä on käytössä toimintamallit, joiden avulla kiusaamiseen puututaan ja sitä ehkäistään. Näitä toimintamalleja voidaan nostaa esille ja näkymään arjessa enemmän. Nollatoleranssi ei ole vain periaate, vaan käytännön toimintaa. Kiusaamiseen suhtaudutaan koulussa aina vakavasti.

Sivistystoimi jatkaa yhteistyötä koulujen ja oppilaitosten kanssa sen varmistamiseksi, että henkilökunnalla on selkeät toimintamallit ja koulutusta kiusaamistilanteiden käsittelyyn ja nuorten kohtaamiseen.

Sivistyslautakunta pitää tärkeänä, että nuorten ryhmäytymistä ja yhteisöllisyyttä edistäviä tapahtumia ja työpajoja järjestetään säännöllisesti. Tätä tuetaan mm. oppilashuollon ja oppilaskunnan kautta, sekä yhteistyössä esimerkiksi nuorisotoimen kanssa. Nuoret voivat jo nyt osallistua oppilaskunnan ja tukioppilastoiminnan kautta, mutta tätä osallistumista on syytä vahvistaa. Oppilaskunnalla on merkittävä rooli oppilaiden äänen kuulumiseen koulussa, ja sivistyslautakunta rohkaisee oppilaskuntaa aktiivisempaan osallistumiseen. Erilaisia teemaviikkoja ja ryhmäytymistä järjestetään lukuvuoden aikana, näiden suunnittelussa on hyvä pyrkiä osallistamaan nuoria vielä enemmän.

Nuorisovaltuustolla on erityinen rooli koko kaupungin hyvinvointityössä, ja sitä halutaan kuulla erityisesti silloin, kun asia liittyy nuorten turvallisuuteen ja kiusaamista ehkäisevään työhön. Sivistyslautakunta on sitoutunut siihen, että kaikissa nuorten toimintaympäristöissä edistetään yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä. Näiden periaatteiden tulee näkyä konkreettisesti arjessa, koulutyössä, vapaa-ajan toiminnassa ja kaupungin päätöksenteossa.

Sivistyslautakunta tunnistaa, että kiusaamisen ehkäisy vaatii myös riittäviä henkilöstöresursseja. Opettaja- ja avustajaresurssin lisäksi kaupungilla on tällä hetkellä käytössä hankerahoitteinen koulunuorisotyöntekijä. Kasvatusohjaajan palkkaamiseen käytetty hankerahoitus on valitettavasti päättynyt, eikä kyseistä rahoitusta enää ole tarjolla. On oleellista käydä keskustelua koulun ja nuorisotoimen kanssa siitä, miten nykyisiä resursseja voidaan kohdentaa, ja arvioida lisäresurssin tarvetta. Varsinaisista uusien tehtävien perustamisista ja niihin tarvittavasta rahoituksesta päättää viime kädessä kaupunginvaltuusto.

Lämmin kiitos nuorisovaltuustolle arvokkaasta kannanotosta ja rakentavista ehdotuksista. Turvallinen ja kannustava ilmapiiri tehdään yhdessä.

Valmistelija: sivistysjohtaja Ville Paldanius, p. 044 7865 501

Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää antaa yllä olevan vastauksen nuorisovaltuuston kannanottoon kiusaamisen ehkäisemiseksi.
Käsittely	
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.